

je pehnil vojaka tako nesrečno, da je ranjenec čez pol ure potem umrl. Ko se je spoznalo, da je vojak težko ranjen in da bode moral najbrž v kratkem umreti, dal ga je krčmar Lešnik v hlev prenesti. Poslali so po duhovnika, kateri je tudi kmalo prišel, a zahteval je, da se naj spravi umirajoči na kak primernejši kraj, ker se ne spodobi in on tudi ne sme v hlevu sv. zakramente deliti. Ker se mašnikovi zahtevi ni ustreglo, je ta s zadnjo popotnico spet odišel in ranjenec je moral brez tolažbe sv. vere umreti. — No krčmar in župan Lešnik, Vi pa pač poznate pravo krščansko ljubezen do bližnjega! Ja, klerikalci ste pač prav rahločutni in milosrčni ljudje!

Mladi tatje. V Celju se je nekaj šterkolinov, ki še šoli niso odrasli, združilo v bando, ki je kradla kakor srake. Glava temu društvu je bil neki Karol Drager, jako prebrisan in potuhnjen dečko enajstih let. Različne tatvine so znali na tako zvit način izpeljati in ukradeno blago tako varno spraviti, da dolgo časa ni bilo mogoče, tem lisjakom na sled priti. Konečno so jih vendar zasačili ter sodnji izročili. Največo zaslugo ima pri zasleditvi teh malopridnežev mestni redar Gratschner.

S cerkvene strehe padel je mežnar pri sv. Vrbanu pri Ptuju, ko je hotel strešno opeko malo popraviti. Zdrsnil je ter padel iz dokajšne višočine na tla. Priletel je sicer na noge, a kljub temu se je hudo poškodoval. Čudno se nam zdi, da ga niso takoj v bolnišnico spravili, ker taka poškodba neobhodno zahteva zdravniško pomoč.

Požar. Zaradi pomanjkanja prostora smo zadnjič opustili poročati o požaru, ki je bil na večer dne 17. decb. m. l. v Dražencih pri Ptuju. Posestniku Anton-u Vigec-u so pogorela hišna in gospodarska poslopja s vsem živežem in krmo. Ogenj je nastal v podstrešju in se je, ker so bila poslopja se slamo krita, tako naglo razširil, da ljudje še vse obleke niso zamogli rešiti. Nepredvidnost je bila najbrž vzrok tej nesreči. — Gospodarji in gospodinje, ne pustite vendar vašim poslom ali otrokom z odprto lučjo po shrambah svetiti! Kupite si svetilnico (laterno), ki ne stane bog-ve koliko denarja, za svečo pa se bode gotovo tudi našlo par krajcarjev!

Znani miloljubni župnik Janez Sušnik v Črešnjevcih je bil pri četrti obravnavi od ces. kr. sodišča v Mariboru zaradi razžaljenja časti svojih faranov krivim spoznan ter obsojen v 300 kron globe ali pa na 15 dni zapora. Neka tamošnja tercijska, katera mu je pomagala ljudi obrekovati in opravljati, dobila je 8 dni zapora. Le tako naprej, Janez! Natančneje priobčimo prihodnjič.

Podgane zapuščajo ladjo. Načelnik okrajnega zastopa Celjskega, dr. Josip Sernec, njegov namestnik dr. Josip Dečko in še par klerikalnih dohtarjev kot odborniki, so naznanili, da nočejo nadalje ta zaupna in častna mesta zavzemati. S tem činom mislijo se najbrž odtegniti dolžnosti, povzročeno škodo ondotnemu okraju plačati. Ta reč pa morebiti vendar ne bo šla tako zlahka! Bodemo videli.

Spoznanje. „Domovina“ je svoje grde napade in obrekovanja nasproti g. Adamiču pripoznala kot neutemeljena in krivična, prosila je razžaljenca odpuščenja ter mu obljubila, da ga bode v prihodnje popolnoma v miru pustila. Župnik Ogrizek, kam se bode sedaj obrnil? Rrrrr—paf!

Dopisi.

Iz Kamnice pri Mariboru. Gospod kaplan, ali ne bodete skoraj nehali otrok trpinčiti, kakor ste doslej navado imeli. Pač ste se slabo vzgojeslovja naučili, če mislite šolarje s tepenjem in lasanjem Vam pokorne narediti. Če si ne upate z drugimi sredstvi discipline upeljati, tedaj je bolje za Vas, še boljše pa za šolsko mladino, ako napravite prostor uvidnejšemu nasledniku. Nepoznatega jezika s tepenjem nikogar ne bode naučili, najmanj pa otroka, to smo Vam že zadnjič rekli in rečemo Vam danes še enkrat. Ako pa naše opominjevanje ne bode izdalo, nastopili bomo drugo pot, po kateri bomo gotovo dosegli, česar želimo, namreč odstranitev takih nedostatkov, katerih ne smemo, ne moremo in tudi nočemo dalje trpeti. Zapomnite si to! Kak prenapetež da ste, pokazali ste zadnjič tudi stem, da ste Vašega starega mežnarja grdo zmerjali, ko ste zapazili pri njemu škatljico žveplenk, ki je imela nemški napis. Revček je dobil žveplenke pri mariborskem trgovcu, pri katerem on blago kupuje, brez plačnó, nisi toraj nalašč takih kupil, a to ga v Vaših očeh ne opraviči. Prepovedali ste mu, da ne sme več pri dotičnem trgovcu nakupovati! Ja, Vi ste pač pravi oznanjevalec miru, sprave in ljubezni! To Vaše ravnanje, mislimo, nikakor ne odgovarja načelom in želji Vašega miroljubnega škofa, pa tudi ne volji Vašega župnika. Ne čohajte se, kjer Vas ne srbi ter bodite tak duhovnik in učitelj, kakoršen bi vsak moral biti!

Iz Ptujске okolice. Večkrat smo že opozarjali naše čitatelje, posebno tiste na deželi, da naj se varujejo takih potovalnih agentev, ki ljudi sleparijo in jih opeharijo za njih težko prisluženi denar. Škoda je zanj. Taki agenti vsiljujejo ljudem srečke ali loze, večinoma inozemske, oddajajo jih za plačilo na obroke. Najboljše je, da ga kolikor možno urno odpraviš, ker škoda je za vsako krono, ki mu jo daš ali obljubiš. Nekateri agenti nosijo velike podobe „sv. Družine“ okoli, prodajajo jih po 24 do 28 kron, medtem ko ista velja samo 12 kron in se za ta znesek naravnost iz Dunaja tudi lahko dobi; plačati morate agentu še enkrat toliko in še več, kakor je blago vredno. Drugi agentje vabijo spet ljudi k Graški zavarovalnici „k. k. priv. wechselseitige Brandschaden-Versicherungsanstalt“, a to je gola laž, ker ta zavarovalnica nima niti enega potovalnega agenta, ki bi ji zavarovance pridobavljal. Ti agentje si nameravajo toraj vaš denar po goljufiji prilastiti, ali pa vas vabijo z lažmi k zavarovanju h kaki drugi zavarovalnici, morebiti čisto tuji in nepošteni, medtem ko vi mislite, da bode zavarovanci pošteni in pripo-

ročljive Graške zavarovalnice. Bodite previdni in ne dajte se takim sladkoustnežem na led zvačiti. Saj najdete v vsakem mestu in v vsakem večjem kraju zastopnike naših domačih poštenih zavarovalnih zavodov, na katere se zamorete bolj zanesti, kakor na tuje inozemske. Pogovorite se tudi lahko vsak čas z dotičnim zastopnikom, ako nastane kaka prememba pri poslopih ali v čem drugem. Kje pa bodete iskali tujega, neznanega agenta, ako želite kaj naznaniti ali česar zvedeti, posebno ako vas zadene nesreča? Previdnost je mati modrosti, toraj pozor!

Od Svetinj pri Ormožu. Kdor večkrat zahaja v lepe vinske kraje med Ormožem in Ljutomerom, tisti pač hitro spozna, da je na svetu vse spremenljivo. Tudi Svetinje so se jako, jako spremenile v zadnjih dveh letih. Nekdaj so Svetinjčani hodili z visoko vzdignjeno glavo, zdaj pa so nekako poparjeni in ako jih vprašaš, kaj da jim je, ti začnejo na ves glas hvaliti svojega ljubeznivega župnika, ker ga tako radi imajo, da bi ga najraje v turen potegnili, če bi zgoraj kakšni klas zrasel. Pa kaj ga tudi nebi radi imeli, saj tako neutrudno za blagor fare skrbi, da se mora sam v nekšnem listu hvaliti, ne vemo prav ali v „Gospodarju“, ali v „Našem Domu“. Poglejte samo, kako „hvalevredno“ Bohanec za šolo skrbi. Še pred 2 letoma so imeli Svetinjčani 3 prav izvrstne učitelje in pri šoli lep red, da so imeli veselje z njo, zdaj pa že čez leto dni nimajo nikakega reda pri šoli. Ko pride kak učitelj, v kratkem spet odide, potem pride drugi, nobeden pa ni dolgo v Svetinjah. Šola ima 3 razrede, pa samo po dva učitelja, včasih pa samo ena ženska skače od enega razreda do drugega. Otroci ostajajo doma in za to ni nobenih zamud in kazni; ako pa mi siromaki za eden dan otroka ob nujnem delu doma podržimo, pa že hočejo vsi na tla pasti. Nekateri stariši dajo raje otroke v Ormož, drugi v Ljutomer v šolo, ker pri šoli v Svetinjah itak ni nobenega reda in se otroci ničesar ne naučijo. Kdo pa bo tudi v Svetinjah ostal, če že Bohanec takega odje, ki je bil skoro 16 let tamkaj za učitelja. Tega nikdo drugi ni kriv, kakor ta ponosni Bohanec, ki iz samega napuha ne ve, kako bi hodil in mahal z rokami. Ta človek se spre s vsakim farmanom, ker misli, da je več kakor Bog. Kaj pa mu je storil g. Megla, da ga je odjel od Svetinj? Sram vas bodi, Bohanec! Vi nas učite, naj se ljubimo in naj bomo pošteni in pravični, Vi pa delate prepir med farmani in nam preganjate ljudi, ki Vam niso nič žalega storili. Vi ste se z lažmi rešili, da Vas g. Megla ni s pomočjo sodnije prijel za Vaš visoki greben. Vi ste letos ob prvi kopi kopačem trikrat pravili, da ste nam takšnega nadučitelja priskrbeli, da si boljšega ne moremo želeči. Pa je tudi res. Nadučiteljsko plačo vleči pač zna kdor bodi, pa če službo tudi dobro opravlja ali ne, to je drugo vprašanje. Vi ste g. Meglu hoteli vse odvzeti, niti stanovanja, niti vode mu niste privoščili iz same krščanske ljubezni, katero tako vestno izpolnjujete; ravnotako ste brez vzroka dvakrat za-

branili, da imenovani ni postal pri Svetinjah nadučitelj. Pa glejte, kaj se je zgodilo! Gospod Megla je postal nadučitelj in tudi organist tam, kjer si je sam želel biti, vi pa ste ostali durek. Pa saj ste tega že navajeni. Sramota je pač za duhovnika, ako svojega bližnjega, ki mu je bil predober, da bi ga v kašo spravil, potem za zahvalo preganja. No, g. Megla, Boga zahvalite, da ste rešeni Bohanca, saj ste zadosti dolgo v sužnosti bili pri Svetinjah. Bog daj, da bi se Vam na novem mestu bolje godilo! Saj si zaslužite. Dokler ste bili še Vi pri Svetinjah, so se otroci še nekaj naučili in ko ste Vi bili organist, je ob praznikih vse šlo k Svetinjam zavoljo lepega petja; še iz Ormoža so radi tje zahajali. Zdaj pa se je vse skisalo. Pri šoli ni reda in v cerkvi nič več pobožnega veselja. Pa vse to je zakrivil tisti Bohanec, ki bi rad povsod vse komandiral, še celo v Ormožu in Ljutomeru. No Svetinjčani, kadar se bode Bohanca znebili, bode pač peli „glorija“, kakor pastirji na Jeruzalemskih tratah, pa tudi mi bližnji sosedje, ki vemo, kakšen je ta gospod. Vemo pa tudi, da že komaj trpite tega človeka med seboj.

Iz Šoštanja. Priklatilo se je v zadnjem desetletju v naš mirni trg mnogo okuženih oseb, kojih imena izgovoriti se poštemu človeku studi. Ravno ti pritepači so se zarotili in sklenili škodovati vsacemu, ki ne trobi v njihov rog in si ne prizadeva sovražiti svojega bližnjega. Prišlo je semkaj neko človeče, katero se hoče k trgovcem šteti in se je sprejelo v društvo „gliha vkup štriha“. Ta možicelj podedoval ali priženil je nekaj grošev in jih že tudi zalučkal, da bi si pa opomogel in ne prišel v krido, kričali so ti možaki naj bi ne kupovali kmetje in delavci pri poštenih starih trgovcih; raznesli so po časnikih vest, da tržani bojkotirajo. S tem namreč hočejo reči, da tržani nočejo kupovati slabega blaga, marveč dobro in zanesljivo, in da kupujejo le pri trgovcih, katere poznajo kot pravične. Pred nekaterimi leti naselil se je tukaj tudi mož, kateri ima navado, da lovi kmete, jih opijani, zgliha v tem položaju za posestva in je na ta način priciganil več tisočakov. Zgoraj navedeno društvo denuncijantov zvolilo si je tega za svojega poglavarja in tudi nekaj šoštanjskih neumnih nedolžnih ovčic še občuje s takimi kreaturami. Šoštanjci kedaj se vam bodo oči odprle, da se boste oprostili rabeljnovih rok? Ta vrsta ljudi mora imeti vedno na dnevnem redu kakega poštenjaka. Izbrali so si c. kr. urade, ker značajni uradniki s tako druhaljo nočejo občevati. Tožili so jih krivično in za malenkosti višjim oblastim, dokler jim višja gosposka ni zaukazala mirovati, sicer jih pošlje ričet jesti. Uničiti so hoteli pozneje poštenega mesarja in so ga v Kranjskem časopisu napadli, kateri se na Štajerskem redko bere. Zakaj niso v domači list „Domovina“ dali? Zaradi lažnjivosti se boje sodišča v Celji, katero bi jih zaprlo. Za to hrano pa jim ni, ker so jo že preveč poskusili. Sedaj hočejo odpraviti še druge gospode, kateri so iz ljubezni do svojega bližnjega pravični za vse

stane. Pri tej zaroti je tudi neki tržan; ta naj bi pometal popreje pred svojim pragom in pokazal duri gospodu „vasujočemu“, kateri popoldne dol po štengah pricaplja in mora v njegovej hiši vsled slabosti prenočiti, kadar ni gospodarja doma. Lepa reč!?

Zunanje novice.

Papeževe besede. Papež Pij X. se je pred kratkim jasno izrazil, da ne trpi vtikanja katoliških knjig in časnikov v politiko in tudi ne takega krščanske demokracije. Biti imajo svojim škofom pokorni ter se naj po njih nasvetih ravnajo, sicer bodejo iz sv. katoliške cerkve izobčeni. Vidi se iz tega jasno, da miroljubnim cerkvenim knezom neprestane hujskarije in spletkarije posameznih nemirnežev že tudi prese-dajo in da niso voljni temu počenjanju nadalje mirno svoj tok pustiti. Kakor sta krepko in odločno nastopila Zagrebčki nadškof dr. Posilovič in pa tudi papež sam, take odločnosti v tej neznosni zadevi se nadejamo v kratkem tudi od drugih cerkvenih dostojanstvenikov.

Nepričakovane težave pri zgradbi železnice skozi Karavanke so nastale pri vrtanju predora med Koroškim in Kranjskem. Delavci so prišli namreč na tako mehke in rušljive plasti, da bodo zaradi narejanja neobhodno potrebnih varstvenih naprav, delo za blizo dve leti kasneje dovršili, kakor je bilo do sedaj upati. Da bode zgradba tudi mnogo več denarja stala, kakor je bilo proračunjeno, je samo ob sebi umevno.

Lastnega očeta umoril je v Železnem brodu na Českem kmečki sin Hušek. Fant je imel znanje z dekletom, katero očetu ni bilo po volji. Sin je bil vsled tega tako razjarjen, da je sklenil se maščevati. Pričakal je toraj očeta z nabasano lovsko puško, skrit za neko pečino, ter je mimo prišlega v glavo vstrelil, ki je bil nato pri priči mrtev. Hudodelec se je potem sodnji sam zglasil.

Spovedniki so napravili štrajk v Monakoven na Bavarskem. Nobeden spovednik v mestnih bolnišnicah noče več spovedovati, odkar je pred kratkim on-dotni župan nekemu patru, ki je ženskam v spovednici nespodobna vprašanja stavil, službo odpovedal.

Dva vlaka sta skupaj trčila dne 26. decembra m. l. pri East-Paris v Severni Ameriki. 18 oseb je bilo mrtvih in 31 ranjenih.

Vrli koroški naprednjaki pri volitvah povsodi zmagajo, kjerkoli krepko in samozavestno nastopijo. Tako so zmagali dne 15. decb. v Žitari vesi, akoravno je tamkaj nasprotna klerikalna stranka vse moči napela, da bi svoje pristaše v občinski odbor spravila. Od 18 izvoljenih odbornikov so le 4 „čisto črne barve“. — Nadalje so zmagali naprednjaki v Rožeku, v Vetrinju, v Št. Vidu, Pliberku, v Škofidvoru in na mnogih drugih krajih. — Le tako naprej vrli, neustrašljivi Korošci! Imejte bistre oči, kakor se Vaša jezera blišče kot bistra očesca iz zelenih koroških livad, ter stojte trdno, kakor Vaše gore, ki klubujejo gromu, blisku in viharju. Sprejmite naš

prisrčen naprednjaški pozdrav!

21 let vzdian je bil od svojih lastnih starišev neki J. Ples v Jänersdorfu. Oče, star 90 let in mati stara 86 let sta proti komisiji izjavila, da je sin pred 21 leti znorel, ter da sta ga vsled tega imela v temnici zakovarjenega. Hrano sta mu podajala skozi edino odprtino, ki je bila na tej „luknji“. Občevati ni zamogel revež z nikomur. Ko ga je našla komisija ter rešila iz te grozne ječe, bil je grozen za gledati. Dolgi lasje so mu viseli raz glavo, na prstih je imel neizmerno dolge nohte, nesnaga se ga je držala po vsem životu; bil je videti sicer blazen, a nikakor nevaren. Ne ve se, ali je bil ob pamet že poprej, predno sta ga starca vzdiala, ali pa je še-le pozneje ob njo prišel. Oddali so ga v bolnišnico.

Grozna nesreča. V velikem mestu Čikago v Severni Ameriki nastal je dne 30. dec. v nekem gledališču med predstavo požar, vsled kojega je na stotine ljudi svoje življenje izgubilo. Brzobjavi (telegrami) poročajo, da je mrtvih in pogrešanih zavsem okoli tisoč oseb.

Turški napadi na kristjane ne prenehajo. Te dni so prilomastili ti okrutneži v kraj Tašlidijo ob Črnogorski meji ter tamkaj ropali, morili in požigali, da je bilo groza. Vojaki so sicer prišli kristjane braniti, toda prepozno; kajti turški roparji so se s svojim plenom že v varno zavetje umaknili, predno so vojaki tjekaj prišli.

Tatvina na pošti. V noči od starega na novo leto sta se dva kot pismožoški preoblečena tata zmuznila v poštni urad v Rimu, ter odnesla več paketov z vrednostnimi papirji. Rimski časnik „Tribuna“ trdi, da sta prebrisana ptička odnesla 300.000 frankov.

Zakaj gremo v krčmo? Nek modrijan si je to na sledeči način raztolmačil: V krčmo gremo, ker ne vemo, ali ni to zadnjikrat; ker je bolje, dati denar krčmarju, nego zdravniku; ker žena doma lažje dela, ako jo mož ne moti; ker v krčmi lahko zapovedujemo, doma pa moramo ubogati; ker žena ne gre z nami; ker nam streže jako ljubeznjiva natakariča; ker ljudje ne morejo slabo čez nas govoriti, ako sami med njimi sedimo; ker bi radi zvedli, zakaj nas drugega dne glava boli; ker pridemo tamkaj lahko s kakim zdravnikom ali odvetnikom skupaj, katerega zamoremo za svet vprašati, brez da bi mu plačali; ker žena nadležnim upnikom lahko z mirno vestjo zatrdi, da moža v resnici ni doma; ker doma ne smemo s pestjo ob mizo tolči, v krčmi pa slobodno; ker, ker itd., itd.

Gospodarske stvari.

Rudečica, šen ali pereči ogenj (Rotlauf) pri svinjah naglo nastopi: žival postane žalostna, ne je rada, videti je omotena kakor da bi bila pijana, dobi velike, krvave oči in včasih kozlja. Na rilcu, grlu, sprednjem in zadnjem delu života posebno pa na trebuhu se pokažejo rudeče lise, ki se v kratkem razširijo in združijo, tako, da postane celi trebuh rudeč, pozneje se spremeni v višnjevo in včasih v